

Wrocław, 2 lutego 2023 roku

WK.WR.40.49.2022.432

Pan
Paweł Czuliński
Burmistrz Miasta i Gminy Twardogóra

ul. Ratuszowa 14
56-416 Twardogóra

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 1 ust. 1 ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1668) przeprowadziła, w okresie od 24 października 2022 r. do 18 stycznia 2023 r., kompleksową kontrolę gospodarki finansowej Miasta i Gminy Twardogóra. Zakres badanych zagadnień, okres objęty kontrolą oraz ustalenia przedstawiono szczegółowo w protokole kontroli, podpisanym 18 stycznia 2023 r., którego jeden egzemplarz przekazano Panu Burmistrzowi.

Kontrolą w zakresie prawidłowości udzielania zamówień w trybie ustawy Prawo Zamówień Publicznych objęto następujące zadania: „Remont drogi wojewódzkiej nr 448 na odcinku od km 21+646 do km 22+646 na odcinku Moszyce-Goszcz”, „Przebudowa wraz ze zmianą sposobu użytkowania budynków usługowych na świetlicę środowiskową wraz z zagospodarowaniem terenu w Będzinie”, „Droga gminna w Dąbrowie gmina Twardogóra”.

Pozytywnie należy ocenić gotowość do współpracy z kontrolującymi pracownikami Urzędu Miasta i Gminy, którzy przygotowywali materiały do kontroli i udzielali niezbędnych wyjaśnień oraz podejmowali działania, które pozwoliły na wyeliminowanie niektórych nieprawidłowości stwierdzonych w trakcie kontroli.

Stwierdzone w wyniku kontroli gospodarki finansowej Gminy nieprawidłowości i uchybienia wystąpiły w zakresie niżej wskazanych zagadnień:

Księgowość i sprawozdawczość

Środki na niewygasające wydatki zgromadzone na rachunku bankowym Urzędu o nr 17 9584 1047 2005 0500 0592 0069 w kwocie 1.337.545,32 zł (saldo Wn konta 130-30-000 „Wydatki niewygasające”) wykazano jednocześnie w sporządzonym na 31 grudnia 2021 r. bilansie jednostki budżetowej (Urzędu Miasta i Gminy) w poz. B.III.2 (środki pieniężne na rachunkach bankowych) oraz bilansie z wykonania budżetu Gminy w poz. I.1.1 (środki pieniężne budżetu). Stanowiło to naruszenie przepisów określonych w art. 4 ust. 1 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2021 r. poz. 217 ze zm.), z których wynika, że jednostki obowiązane są stosować przyjęte zasady (politykę) rachunkowości, rzetelnie i jasno przedstawiając sytuację majątkową i finansową oraz wynik

finansowy. Powyższe spowodowane było dokonywaniem w księgach rachunkowych budżetu zapisów technicznych na koncie 135 „Rachunek środków na niewygasające wydatki” zwiększających stan środków pieniężnych, pomimo gromadzenia środków z tego tytułu na rachunku bankowym urzędu (konto 130-30-000 „Wydatki niewygasające”). Było to niezgodne z zasadami funkcjonowania konta 135, zawartymi w zarządzeniu Burmistrza nr 474.2016 z 29 grudnia 2016 r. w sprawie wprowadzenia zakładowego planu kont dla budżetu Gminy (organ finansowy), Gminy i Urzędu Miasta i Gminy w Twardogórze (jednostka).

W konsekwencji w sprawozdaniu Rb-ST o stanie środków na rachunkach bankowych jednostki samorządu terytorialnego sporządzonym na koniec 2021 r. został wykazany stan środków na rachunku budżetu jednostki samorządu terytorialnego w kwocie 11.384.842,32 zł, niezgodny z saldem konta 133 „Rachunek budżetu” w kwocie 10.047.297 zł (różnica w kwocie 1.337.545,32 zł to nieprawidłowe saldo konta 135 „Rachunek środków na niewygasające wydatki”, które zostały również wykazane w sprawozdaniu Rb-ST w wierszu „stan środków na rachunku wydatków niewygasających”). Powyższe było niezgodne z przepisami § 22 ust. 1 załącznika nr 36 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2020 r. poz. 1564 ze zm.), w myśl których, w sprawozdaniach rocznych o stanie środków na rachunkach bankowych jednostki samorządu terytorialnego wykazuje się stan środków na rachunku budżetu jednostki samorządu terytorialnego na podstawie dowodów bankowych.

W 2021 r. stwierdzono 4 przypadki niezgodności sald w ewidencji księgowej Urzędu z saldami z wyciągów bankowych rachunku Wydatków – konto 130-22 „Rachunek bieżący jednostki” według stanu na dzień: 31 sierpnia, 30 września, 29 października oraz 30 listopada. Różnice wynosiły łącznie 8.703,89 zł. Było to niezgodne z zasadami funkcjonowania ww. konta zawartymi w powołanym zarządzeniu Burmistrza nr 474.2016 z 29 grudnia 2016 r.

W księgach rachunkowych Urzędu do konta 139-260000-2 „Inne rachunki bankowe” nie prowadzono w 2021 r. ewidencji analitycznej wg kontrahentów. Było to niezgodne z zasadami funkcjonowania w/w konta zawartymi w powołanym zarządzeniu Burmistrza nr 474.2016 z 29 grudnia 2016 r.

Księgi rachunkowe Urzędu za lata 2019-2021 nie zostały ostatecznie zamknięte, co było niezgodne z przepisami § 26 ust. 3 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2020 r. poz. 342), w myśl których, ostateczne zamknięcie i otwarcie ksiąg rachunkowych w jednostkach, których sprawozdanie finansowe podlega zatwierdzeniu lub wchodzi w skład sprawozdania finansowego podlegającego zatwierdzeniu, powinno nastąpić w ciągu 15 dni od dnia zatwierdzenia sprawozdania finansowego za rok obrotowy. Również

zgodnie z art. 12 ust. 4 i 5 powołanej ustawy o rachunkowości, ostateczne zamknięcie i otwarcie ksiąg rachunkowych jednostki kontynuującej działalność powinno nastąpić najpóźniej w ciągu 15 dni od dnia zatwierdzenia sprawozdania finansowego za rok obrotowy i polega na nieodwracalnym wyłączeniu możliwości dokonywania zapisów księgowych w zbiorach tworzących zamknięte księgi rachunkowe. Sprawozdania finansowe za 2019, 2020 oraz 2021 r. zostały zatwierdzone uchwałami Rady Miejskiej w Twardogórze odpowiednio o nr: XXV.200.2020 z 24 czerwca 2020 r., XXXVIII.313.2021 z 23 czerwca 2021 r., LI.423.2022 z 23 czerwca 2022 r.

Powyższe potwierdzają sporządzone podczas kontroli roczne zestawienia obrotów i sald kont księgi głównej Urzędu za lata 2019 – 2021 o nazwach „Zestawienie zawiera jedynie pozycje zaksięgowane” oraz „Zestawienie zawiera pozycje nie zaksięgowane” (dane w nich zawarte wykazywały różnice).

Dochody budżetowe

Organ podatkowy w niedostateczny sposób dokonywał czynności sprawdzających mających na celu ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami, czym doprowadzono do:

- przyjęcia bez uwag deklaracji podatnika (gminnej jednostki organizacyjnej) o numerze ewidencyjnym 209 za 2021 r., uprawnionego do skorzystania z ulgi na podstawie uchwały Rady XXIX.233.2020 z 29 października 2020 r. w sprawie ustalenia wysokości podatku od nieruchomości na rok 2021, pomimo że podatnik nie wykazał w deklaracji gruntów zwolnionych na podstawie ww. uchwały o łącznej powierzchni 111.178,30 m². W konsekwencji powyższego doprowadzono do zaniżenia w sprawozdaniu Rb-PDP za okres od początku roku do 31 grudnia 2021 r. skutków udzielonych ulg i zwolnień (bez ulg i zwolnień ustawowych). W wyniku kontroli podatnik złożył korekty deklaracji za lata 2018-2022 wykazując do zwolnienia powierzchnie: w 2018 r. 102.480,30 m², w latach 2019-2020 106.022,30 m², w latach 2021-2022 111.178,30 m²;
- zaniżenia podatku od nieruchomości 7 podatnikom (osobom prawnym i osobom fizycznym prowadzącym działalność gospodarczą) o numerach ewidencyjnych 209, 207, 50, 2094078, 6129008, 6058003, 2094388, w latach 2018-2022 łącznie o 229.457 zł. W wyniku kontroli Organ podatkowy wezwał wymienionych podatników do: skorygowania deklaracji (osoby prawne); złożenia skorygowanych informacji na podstawie których wydał decyzje podatkowe (osoby fizyczne). W wyniku powyższych działań przypisano podatnikom ww. kwotę;
- zawyżenia wymiaru podatku podatnikowi (osobie fizycznej prowadzącej działalność gospodarczą) o numerze ewidencyjnym 2093819 w latach 2018-2022 łącznie o 84 zł. W trakcie kontroli wystawiono i doręczono podatnikowi skorygowaną decyzję oraz odpisano ww. kwotę.

Powyższe było niezgodne z postanowieniami art. 272 pkt 3 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2017 r. poz. 201 ze zm., Dz.U. z 2018 r. poz. 800 ze zm., Dz.U. z 2019 r. poz. 900

ze zm., Dz.U. z 2020 r. poz. 1325 ze zm., Dz.U. z 2021 r. poz. 1540 ze zm., Dz.U. z 2022 r. poz. 2651 ze zm.).

Wydatki budżetowe

Wydatki w kwocie 7.830 zł na realizację zadań związanych z przeciwdziałaniem narkomanii w latach 2020-2022 sklasyfikowano i wykazano w sprawozdaniach Rb-28S w rozdziale 85154 „Przeciwdziałanie alkoholizmowi” zamiast w rozdziale 85153 „Zwalczanie narkomanii”. Było to niezgodne z załącznikiem nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2014 poz. 1053 ze zm., Dz.U. z 2022 r. poz. 513 ze zm.).

Realizując zamówienie publiczne pn. „Przebudowa wraz ze zmianą sposobu użytkowania budynków usługowych na świetlicę środowiskową wraz z zagospodarowaniem terenu w Będzinie” Zamawiający:

- zwrócił wadium w kwocie 3.000 wpłacone przez wykonawcę Zakład Dekarski Mariusz Lis z Oleśnicy dopiero 8 czerwca 2022 r., pomimo że umowę o realizację zamówienia zawarto 11 lutego 2022 roku. Powyższe naruszało art. 98 ust. 1 pkt 2 ustawy z 11 września 2019 r. Prawo Zamówień Publicznych (Dz.U. poz. 2019, Dz.U. z 2021 r. poz. 1129 ze zm., Dz.U. z 2022 r. poz. 1710 ze zm.);
- opublikował w Biuletynie Zamówień Publicznych ogłoszenie o wykonaniu umowy 24 października 2022 r. pomimo, że prace odebrane zostały protokołem końcowym 11 sierpnia 2022 roku. Było to niezgodne z art. 448 powołanej ustawy Pzp.

Formularz oceny formalnej oferty dotyczący wniosku o przyznanie dotacji z budżetu Gminy Twardogóra na realizację zadania z zakresu sportu na 2021 r. złożony przez Klub Sportowy „WIWA” Goszcz na zadanie pn.: „Poprawa warunków uprawiania sportu oraz kondycji fizycznej. Osiągnięcie wysokich wyników we współzawodnictwie sportowym przez zawodników K.S. „WIWA” Goszcz oraz popularyzowanie sportu i aktywnego trybu życia”, nie zawierał informacji czy do oferty zostały dołączone wymagane uchwałą załączniki. Wniosek ten został dopuszczony do dalszej oceny pomimo, że nie zawierał wymaganego sprawozdania merytorycznego za poprzedni rok, co było niezgodne z zapisami § 4 ust. 2, 3 i 4 Zarządzenia Nr 270.2020 Burmistrza Miasta i Gminy Twardogóra z dnia 12 marca 2020 r. w sprawie powołania Komisji Konkursowej opiniującej oferty złożone w ramach konkursu ofert na realizację zadań publicznych w zakresie rozwoju sportu na terenie Gminy Twardogóra oraz określenie zasad pracy Komisji, z którego wynika, że „w przypadku stwierdzenia kompletności złożonych ofert – Komisja przystępuje do ich dalszej oceny. W razie ujawnienia jakichkolwiek braków w złożonych ofertach – Komisja wzywa wnioskodawców do uzupełnienia ofert, w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania. W przypadku braku odpowiedzi na wezwanie wniosek

pozostaje bez rozpatrzenia. Po uzupełnieniu braków lub po upływie terminu, o którym mowa wyżej – Komisja wznawia swą pracę i proceduje zgodnie z poniższymi ustaleniami”.

Za zaistniałe w okresie objętym kontrolą nieprawidłowości i uchybienia odpowiedzialność ponoszą: Burmistrz na podstawie art. 53 ust. 1 powołanej ustawy o finansach publicznych i Skarbnik na podstawie art. 54 ust. 1 tej ustawy oraz zgodnie z zakresami czynności pracownicy Urzędu.

WNIOSKI POKONTROLNE

Przekazując powyższe do wiadomości Burmistrza, Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o podjęcie stosownych działań mających na celu wyeliminowanie nieprawidłowości oraz niedopuszczenie do ich ponownego wystąpienia w przyszłości poprzez realizację następujących wniosków:

1. Przestrzeganie przepisów ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2023 r. poz. 120), w szczególności w zakresie:
  - a) stosowania przyjętych zasad (polityki) rachunkowości oraz przedstawiania rzetelnej sytuacji majątkowej i finansowej jednostki w sprawozdaniach finansowych, stosownie do art. 4 ust. 1 ustawy,
  - b) zamykania ksiąg rachunkowych poprzez nieodwracalne wyłączenie możliwości dokonywania zapisów księgowych, najpóźniej w ciągu 15 dni od dnia zatwierdzenia sprawozdania finansowego za rok obrotowy, stosownie do art. 12 ust. 4 i 5 ustawy oraz § 26 ust. 3 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2020 r. poz. 342).
2. Przestrzeganie rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. poz. 144), w szczególności w zakresie wykazywania w sprawozdaniach Rb-ST stanu środków na rachunku budżetu jednostki samorządu terytorialnego na podstawie dowodów bankowych, stosownie do § 20 ust. 1 załącznika nr 37 do rozporządzenia.

3. Przestrzeganie przyjętych przez jednostkę zasad (polityki) rachunkowości, w szczególności w zakresie ewidencji operacji gospodarczych na kontach: 135 „Rachunek środków na niewygasające wydatki”, 130 „Rachunek bieżący jednostki” (rachunek wydatków) oraz 139 „Inne rachunki bankowe” (rachunek depozytu), stosownie do zasad funkcjonowania tych kont.
4. Dokonywanie, w szczególności wobec podatników podatku od nieruchomości, czynności sprawdzających mających na celu ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami, stosownie do postanowień art. 272 pkt 3 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja Podatkowa (Dz.U. z 2022 r. poz. 2651 ze zm.).
5. Przeprowadzenie w przypadku nieobjętych kontrolą podatników podatku od nieruchomości czynności określonych w powyżej cytowanym art. 272 pkt 3 ustawy Ordynacja podatkowa i poinformowanie Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu o wynikach (w tym finansowych) przeprowadzonych działań.
6. Przestrzeganie przepisów ustawy z 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1710 ze zm.), w szczególności w zakresie:
  - a) terminowego zwrotu wadium wszystkim uczestnikom postępowania, stosownie do postanowień art. 98 ust. 1 pkt 2 ustawy;
  - b) publikowania w Biuletynie Zamówień Publicznych ogłoszeń o wykonaniu umowy w terminach wskazanych w art. 448 ustawy.
7. Przestrzeganie rozporządzenia Ministra Finansów z 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2022 r. poz. 513 ze zm.), w szczególności w zakresie stosowania prawidłowej klasyfikacji dla wydatków przeznaczonych na realizację zadań związanych ze zwalczaniem narkomanii.
8. Przestrzeganie Zarządzenia Nr 270.2020 Burmistrza Miasta i Gminy Twardogóra z dnia 12 marca 2020 r. w sprawie powołania Komisji Konkursowej opiniującej oferty złożone w ramach konkursu ofert na realizację zadań publicznych w zakresie rozwoju sportu na terenie Gminy Twardogóra oraz określenie zasad pracy Komisji, w zakresie dopuszczenia przez Komisję do dalszej oceny wyłącznie oferty zawierające wszystkie wymagane załączniki, stosownie do zapisów § 4 ust. 2, 3 i 4 zarządzenia.

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, zgodnie z przepisem art. 9 ust. 3 i ust. 4 powołanej ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych, oczekuje w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, zawiadomienia o wykonaniu wniosków lub o przyczynach ich niewykonania. Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżenia do Kolegium Izby.

Zastrzeżenia składa właściwy organ jednostki kontrolowanej, za pośrednictwem Prezesa Izby, w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego. Podstawą zgłoszenia może być zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwie zastosowanie.

Do wiadomości:

Pan
Miroslaw Adamczyk
Przewodniczący Rady Miejskiej w Twardogórze